

Spørsmål 1.

±30 %-regelen og mengdeusikkerhet

Referanse: C4 pkt. 14 Endringer/avbestilling, jf. A3 pkt. 1 Det fremgår av C4 pkt. 14 at ingen av partene kan kreve økonomisk tillegg eller fradrag for endringer som påvirker kontraktssummen med pluss/minus 30 %. Samtidig fremgår det av A3 pkt. 1 at utførte mengder «vil kunne avvike vesentlig fra anslåtte mengder», og av C4 pkt. 17 at generalomkostninger ikke reguleres selv om sluttoppgjøret viser økning. a) Hva er referansegrunnlaget for beregningen av ±30 % – summen av de anslåtte mengdene i D1 priset med kontraktens enhetspriser, eller noe annet? b) Gjelder grensen samlet for hele kontrakten, eller for den enkelte delleveranse? c) Skal bestemmelsen forstås slik at byggherren kan redusere samlet uttak med inntil 30 % uten at entreprenøren har krav på noen form for kompensasjon eller justering av priser? d) Hvilke bestemmelser i NS 8406 pkt. 19 og 28 er ment fraveket, og hvilke gjelder fortsatt? e) Foreligger det noen minimumsforpliktelse for uttak i kontraktsperioden? Vi ber om at oppdragsgiver oppgir forventet årlig uttak (kr) basert på tilgjengelige budsjetter, slik at volumrisikoen kan prises likt av alle tilbydere.

SVAR:

- a) Referansegrunnlaget for beregningen av 30 % er kontraktssummen. Kontraktssummen er i denne kontrakten ekskl. mva. og ekskl. priser for mannskap og maskiner, altså i praksis lik summen av anslåtte mengder i D1 priset med kontraktens enhetspriser.
- b) Grensen gjelder samlet for hele kontrakten.
- c) Ja.
- d) Det er henvist til NS 8406 pkt. 19 og 28 for å vise at disse punktene også omhandler endringer og avbestillinger, og disse bestemmelsene gjelder i utgangspunktet fortsatt. I NS 8406 pkt. 19 og 28 er byggherrens endringskompetanse for øvrig satt til 15 % (ref. pkt. 19.1, tredje avsnitt og pkt. 28, tredje avsnitt), mens tilleggsbestemmelsen i C4 pkt. 14 er tatt med for å vise at det foreligger større usikkerhet enn normalt i denne kontrakten og «grensen» for byggherrens endringskompetanse er derfor justert fra 15 % til 30 %.
- e) Som angitt i punkt ovenfor har byggherren en endringskompetanse på +/- 30 % av kontraktssummen før reglene om avbestilling i NS 8406 pkt. 28 kommer til anvendelse, men det foreligger ingen «minimumsforpliktelse». Byggherre har en forventning om at kontraktens sum skal omsettes, men dette vil være avhengig av budsjetter og behov. Byggherre anslår at det kan forventes at ca. 20 % av kontraktssummen omsettes i 2026, ca. 40 % i 2027 og ca. 40 % i 2028, men dette er kun veiledende uttak og entreprenør kan ikke kreve noen kompensasjon dersom det skulle bli avvik fra denne årlige fordelingen.

Spørsmål 2.

Perioder uten oppdrag og arbeidsforbud

Referanse: C4 pkt. 9 Vinterarbeider og D1 prosess 14 (spesiell beskrivelse)

Leverandøren må påregne lavere aktivitet og fravær av oppdrag i vinterhalvåret (C4 pkt.

9). I tillegg skal det ikke foregå arbeider på fredager etter kl. 14:00, på søndager, i

juleferien, påskeferien og sommerferien uke 28–30 (D1 prosess 14). a) Kan

oppdragsgiver bekrefte at entreprenøren står fritt til å disponere mannskap og maskiner

til andre oppdrag i perioder uten bestillinger, uten krav til beredskap eller responstid? b)

Dersom arbeidsvarsling og langsgående sikring må stå ute i perioder med arbeidsforbud

(f.eks. uke 28–30), hvilken prosess dekker drift, tilsyn og leie i disse periodene? c)

Ferdigstillelsesfrister med dagmulkt fastsettes pr. delleveranse. Kan oppdragsgiver

bekrefte at arbeidsforbudsperiodene hensyntas ved fastsettelse av fristene?

SVAR:

- a) Entreprenør står fritt til å disponere mannskap og maskiner til andre oppdrag i perioder uten bestillinger, men det forutsettes at tilbyder stiller med nødvendige ressurser for å få ferdigstilt delleveranser innen fristen som settes.
- b) Dette skal inngå i prosess 14.12.
- c) Disse periodene tas hensyn til ved fastsettelse av frister for de enkelte delleveransene.

Spørsmål 3.

Delleveransenes antall, størrelse og geografi

Original spørsmål

Referanse: A3 pkt. 1 og pkt. 10.1 Det er ifølge A3 pkt. 1 ikke fastlagt hvilke konkrete

strekninger eller steder det skal utføres tiltak på, og alt arbeid bestilles gjennom avrop

basert på løpende behovsregistrering. Rigg- og driftskostnader skal samtidig dekkes

gjennom et prosentpåslag (prosess 12), og enhetsprisene skal dekke tilrigging,

arbeidsgrunnlag mv. Kan oppdragsgiver angi forventet antall delleveranser pr. år, typisk

størrelse (kr) på delleveransene, forventet fordeling mellom rv. 41 og rv. 36, og forventet

årlig budsjett/uttak? Uten slike opplysninger må alle tilbydere prise en betydelig og

udefinert risiko, noe som gir høyere priser for oppdragsgiver.

SVAR:

SVV ønsker å ha delleveranser som omfatter et «større» område av gangen. Det vil likevel forekomme mindre delleveranser i tillegg til disse.

Det planlegges med sammenhengende drift fra A til B innenfor den enkelte delleveranse, men entreprenør må påregne at det vil være geografiske områder mellom to delleveranser som må hoppes over for så å komme tilbake til dette/disse stedene i senere delleveranser.

Det vises ellers til kap. A3-1, andre avsnitt som sier noe om forventete geografiske områder for arbeidene.

Spørsmål 4

Avregningsgrunnlag for prosentpåslaget

Referanse: C4 pkt. 10, D1 prosess 12, E3 a) Kan oppdragsgiver bekrefte at prosentpåslaget for prosess 12 avregnes av alt utført enhetsprisarbeid på hver avdragsnota, inkludert prosessene 14.12, 14.91 og 14.92? b) Kan oppdragsgiver bekrefte at påslaget ikke avregnes av regningsarbeid etter C2 pkt. 27, og at timeprisene i E2 derfor skal inkludere rigg og drift? c) I E3 multipliseres påslaget med «sum iht. kap. E3» ved evalueringen. Faktisk fordeling mellom enhetsprisarbeid og regningsarbeid er ukjent. Kan oppdragsgiver oppgi forventet andel regningsarbeid i kontrakten?

SVAR:

- a) Dette er riktig.
- b) Dette er riktig.
- c) Det er oppdaget noen skrivefeil i E3 Tilbudsskjema. Under summasjon av hovedprosessene og ved utregning av prosentpåslag skal det stå «sum iht. kap. E1» (ikke E3 slik det står i dag). Feilen har oppstått ettersom kap. E1/D1 tidligere het kap. E3. Prosentpåslaget skal altså bare multipliseres med summen av enhetsprisarbeidet iht. kap. E1, og andelen regningsarbeid (iht. E2) er derfor ikke relevant.

Spørsmål 5

Vibrasjonsmålinger og vinterkostnader i prosentpåslaget

Referanse: D1 prosess 12 (12.4, 12.53) Prosess 12.53 omfatter at entreprenøren kontinuerlig skal foreta vibrasjonsmålinger ved sprengning på de to nærmeste bygningene og nærmeste punkt til jernbane, og ha ansvar for at vibrasjonene ikke overstiger bygningenes grenseverdi etter NS 8141. Dette skal dekkes av prosentpåslaget.

- a) Omfanget av målepunkter avhenger helt av hvilke delstrekninger som bestilles, og er ukjent på tilbudstidspunktet. Vil oppdragsgiver vurdere å gjøre vibrasjonsmåling opp etter egen enhetspris (pr. målepunkt pr. døgn), alternativt oppgi forventet omfang? b) Hvem besørger og bekoster bygningsbesiktigelse av naboeiendommer før sprengning, og

hvilken prosess dekker dette? c) Prosess 12.4 Vinterkostnader skal dekkes av prosentpåslaget, samtidig som byggherren ensidig bestemmer når delleveranser bestilles og hvilke ferdigstillelsesfrister som settes. Om og hvor mye arbeid som må utføres vinterstid er dermed helt utenfor entreprenørens kontroll, og merkostnadene ved vinterdrift (frostitiltak, snørydding, redusert produktivitet mv.) lar seg ikke prise som en prosentsats av et ukjent volum. Vi ber om at oppdragsgiver bekrefter ett av følgende: (i) at delleveranser gis ferdigstillelsesfrister som gjør at utførelse kan skje i barmarksesongen, slik at vinterdrift ikke blir påtvunget, eller (ii) at merkostnader ved vinterdrift som skyldes byggherrens krav til utførelsestidspunkt gjøres opp særskilt etter egen prosess eller som regningsarbeid.

SVAR:

- a) Vibrasjonsmålinger skal inngå som en del av prosentpåslaget i prosess 12. Byggherre kan ikke si så mye om forventet omfang på nåværende tidspunkt utover det som fremgår av forventede/aktuelle arbeidsområder som beskrevet i kap. A3-1, andre avsnitt.
- b) Entreprenør må selv utføre dette iht. prosess 11.4 Teknisk kontroll. For å beregne grunnlaget for krav til rystelser etter NS 8141, må entreprenør selv gjøre en selvstendig vurdering av bygninger. I helt spesielle tilfeller vil byggherren kunne få vurdert tilstanden på enkelte boliger.
- c) Det vises til C4-9 vedrørende vinterarbeid. Det vil kunne være aktuelt med arbeid også vinterstid, men dette vil typisk være arbeidsoppgaver som egner seg for utførelse vinterstid.

Spørsmål 6

Flytting av rigg mellom delleveranser

Referanse: C4 pkt. 10 og pkt. 17 Arbeidene vil foregå spredt langs rv. 41 og rv. 36 i Telemark, uten at strekninger er fastlagt, og med et ukjent antall delleveranser og lokasjoner. Etablering, nedrigging og flytting av rigg skal etter det vi forstår dekkes av prosentpåslaget i prosess 12, og C4 pkt. 17 avskjærer regulering av generalomkostninger. Vi ber om at det innføres en egen enhetsprispost pr. etablering/flytt av rigg, da dette gir riktigere og lavere prising for oppdragsgiver. Dersom oppdragsgiver ikke vil innføre en slik post, ber vi om at forventet antall delleveranser og riggetableringer pr. år oppgis, slik at alle tilbydere kan prise dette på likt grunnlag.

SVAR:

- a) Vibrasjonsmålinger skal inngå som en del av prosentpåslaget i prosess 12. Byggherre kan ikke si så mye om forventet omfang på nåværende tidspunkt

utover det som fremgår av forventede/aktuelle arbeidsområder som beskrevet i kap. A3-1, andre avsnitt.

- b) Entreprenør må selv utføre dette iht. prosess 11.4 Teknisk kontroll. For å beregne grunnlaget for krav til rystelser etter NS 8141, må entreprenør selv gjøre en selvstendig vurdering av bygninger. I helt spesielle tilfeller vil byggherren kunne få vurdert tilstanden på enkelte boliger.
- c) Det vises til C4-9 vedrørende vinterarbeid. Det vil kunne være aktuelt med arbeid også vinterstid, men dette vil typisk være arbeidsoppgaver som egner seg for utførelse vinterstid.

Spørsmål 7

Grensen mellom arbeidsgrunnlag og betalt prosjektering

Referanse: C4 pkt. 4, E2 Utarbeidelse av arbeidsgrunnlag (arbeidstegninger, utsettingsdata, mengdeberegninger mv.) skal inkluderes i enhetsprisene, mens planlegging/«forprosjektering» bestilles særskilt og godtgjøres etter timesats i E2 «i de tilfeller byggherre selv ikke har kapasitet». a) Hvem avgjør om en oppgave er arbeidsgrunnlag eller prosjektering, og etter hvilke objektive kriterier? b) Kan oppdragsgiver bekrefte at oppgavene som er listet i C4 pkt. 4 tredje avsnitt (veglinjer, overvannsløsninger, grunnervervstegninger, byggesøknader mv.) alltid godtgjøres etter E2? c) Omfanget av arbeidsgrunnlag pr. delleveranse er ukjent på tilbudstidspunktet. Kan oppdragsgiver angi hvilket stikningsgrunnlag/VIPS-data som faktisk vil foreligge for typiske tiltak? d) Det fremgår at det også kan bli aktuelt at entreprenøren utfører prosjektering av belyningsanlegg. Vi ber om bekreftelse på at slik prosjektering alltid bestilles særskilt og godtgjøres etter timesats i E2, og at nødvendig elektrofaglig prosjekteringskompetanse honoreres etter dokumenterte kostnader dersom E2 ikke inneholder egnet kategori.

SVAR:

- a) Vibrasjonsmålinger skal inngå som en del av prosentpåslaget i prosess 12. Byggherre kan ikke si så mye om forventet omfang på nåværende tidspunkt utover det som fremgår av forventede/aktuelle arbeidsområder som beskrevet i kap. A3-1, andre avsnitt.
- b) Entreprenør må selv utføre dette iht. prosess 11.4 Teknisk kontroll. For å beregne grunnlaget for krav til rystelser etter NS 8141, må entreprenør selv gjøre en selvstendig vurdering av bygninger. I helt spesielle tilfeller vil byggherren kunne få vurdert tilstanden på enkelte boliger.
- c) Det vises til C4-9 vedrørende vinterarbeid. Det vil kunne være aktuelt med arbeid også vinterstid, men dette vil typisk være arbeidsoppgaver som egner seg for utførelse vinterstid.

- d) Det vises til bestemmelsene i kap C4 pkt. 4. Prosjektering av belysningsanlegg godtgjøres etter timepris angitt i kap. E2.

Spørsmål 8

Kostnadsoverslag pr. avrop – status og konsekvens

Referanse: A3 pkt. 10.1 Entreprenøren skal utarbeide kostnadsoverslag og fremdriftsplan for hvert avrop. Kostnadsoverslaget skal ha et maks avvik på +/- 15 %, og for visse arbeider skal overslaget være «like nøyaktig som et tilbud». a) Vi legger til grunn at kostnadsoverslaget kun er et styringsverktøy for byggherren, og at oppgjøret for delleveransen uansett skjer etter kontraktens enhetspriser og faktiske utførte mengder – slik at overslaget ikke utgjør noe tak for oppgjøret og avvik utover 15 % ikke har prekluderende virkning. Vi ber om at dette bekreftes. b) Honoreres utarbeidelse av kostnadsoverslag og mengdekontroll, og i så fall etter hvilken prosess/timesats? c) Dersom byggherren ber om kostnadsoverslag, men ikke iverksetter bestilling – dekkes entreprenørens kalkulasjonskostnader?

SVAR:

- a) Kostnadsoverslaget er et styringsverktøy og en kvalitetssikring av byggherrens bestilling. Mengder dokumenteres med målebrev og gjøres opp iht. oppgjørsregler i aktuell prosess i kontrakten.
- b) Utarbeidelse av kostnadsoverslag godtgjøres ikke særskilt, men må innkalkuleres i kontraktens enhetspriser.
- c) Nei.

Spørsmål 9

Oppgjør for langsgående sikring – byggherrens valgrett

Referanse: D1 prosess 14.11 og 14.12 Under prosess 14.11 fremgår det at langsgående sikring kan ha oppgjør etter prosess 14.12 eller 14.13, og at byggherren før oppstart bestemmer hvilke sikringer som gjøres opp etter hhv. 14.11 (inkludert i enhetspriser) eller 14.12 (pr. meter). a) Prosess 14.13 finnes ikke i kontrakten. Vi ber om avklaring av hvilke prosesser det korrekt henvises til. b) Når byggherren ensidig og først ved oppstart avgjør om sikringen skal gjøres opp etter 14.11 eller 14.12, er det umulig å prise 14.11-andelen i enhetsprisene. Vi ber om at all langsgående sikring T1–T3 gjøres opp etter 14.12, alternativt at oppdragsgiver angir fordelingskriteriene på forhånd. c) SHA-planen angir at det mellom anlegg og offentlig veg skal sikres med langsgående sikring styrkeklasse T3. Vi ber om bekreftelse på at all langsgående sikring som følger av dette kravet gjøres opp etter prosess 14.12, og en avklaring av forholdet mellom SHA-planens

krav om T3 og arbeidsvarslingsplaner etter håndbok N301 som måtte angi lavere styrkeklasse.

SVAR:

- a) Det er riktig at prosess 14.13 ikke finnes i denne kontrakten, altså vil det kun bli bestilt langsgående sikring iht. prosess 14.12 som vil bli oppgjort etter lengde.
- b) Prosess 14.11 er ikke en prosess for sikring. I prosessens bokstav a) fremgår det at prosessen "Omfatter ikke bruk av langsgående sikring styrkeklasse T1, T2, T3". Dette er altså en prosess som dekker trafikkulempere UNNTATT langsgående sikring. Når det skal settes opp langsgående sikring godtgjøres det altså særskilt etter prosess 14.12, og ikke noen andre prosesser.
- c) All sikring som følger av dette kravet dekkes av prosess 14.12. Entreprenør må forholde seg til både N301 og SHA planen.

Spørsmål 10

Oppgjørsregelen for langsgående sikring

Referanse: D1 prosess 14.12 Oppgjort mengde etter 14.12 er «den største lengde sperremateriell ... som er i bruk på samme tidspunkt på anlegget i løpet av utførelsestiden». a) Vi legger til grunn at oppgjør etter prosess 14.12 skjer pr. delleveranse, slik at mengden avregnes for hvert enkelt oppdrag/arbeidssted. Vi ber om at dette bekreftes. b) Dersom sikring flyttes mellom delstrekninger/delleveranser, avregnes ny lengde for hvert arbeidssted? c) Prosessen omfatter levering, drift, flytting og fjerning, men oppgjørsenheten er meter uten tidskomponent. Kostnaden for langsgående sikring er i realiteten tidsavhengig (leie/avskrivning pr. uke). Vi ber om at oppgjørsformen endres til meter pr. tidsenhet (f.eks. m/uke), alternativt at oppdragsgiver oppgir forventet samlet ståtid og antall flytt, slik at tidsrisikoen kan prises på likt grunnlag av alle tilbydere.

SVAR:

- a) Følgende tekst legges til under spesiell beskrivelse på prosess 14.12:
x) Største lengde måles for hver delleveranse/bestilling.
- b) Det avregnes ny lengde for strekninger i ulike delleveranser/bestillinger, men for strekninger innen samme delleveranse avregnes det ikke ny lengde for. Se for øvrig svar på spørsmål ovenfor/bokstav a).
- c) Det gjøres ikke noen endringer på dette.

Spørsmål 11

Manuell dirigering – godkjenning vs. pålegg

Referanse: D1 prosess 14.91 og 14.92 Byggherren skal godkjenne bruk av manuell dirigering, og dette vil «i hovedsak» være aktuelt når arbeidsvarslingsmyndigheten ikke tillater lysregulering. Kan oppdragsgiver bekrefte at når arbeidsvarslingsmyndigheten i godkjent arbeidsvarslingsplan krever manuell dirigering og/eller ledebil, gjøres dette alltid opp etter prosess 14.91/14.92 – slik at entreprenøren ikke bærer kostnaden dersom byggherrens «godkjenning» skulle utebli for et pålagt tiltak?

SVAR:

Dette avhenger av hvorfor det kreves manuell dirigering og/eller leiebil. Bruk av dette gjøres opp etter prosess 14.91/14.92 dersom arbeidet og dets stedlige forhold gjør det nødvendig for å gjennomføre arbeidet. Det vil ikke betales for dette dersom det er måten entreprenøren har lagt opp arbeidet på som gjør det nødvendig eller fordi dette er en «enklere» måte å gjennomføre arbeidet på.

Spørsmål 12

Nedtaking og oppsetting av rekkverk

Referanse: C4 pkt. 16, kulepunkt «Nedtaking og oppsetting av rekkverk», D1 prosess 15.42 og 22.19x Det fremgår av C4 pkt. 16 at entreprenøren dekker nedtaking av rekkverk i kontraktens enhetspriser, at Statens vegvesen sørger for oppsetting gjennom egen fagkontrakt for rekkverk, og at kostnaden fordeles ved at entreprenøren får et fratrekk i oppgjør på kr 600,-/m (prosess 22.191), kr 200,-/m (22.192) og kr 0,-/m (22.193). a) Vi legger til grunn at entreprenørens samlede kostnadsansvar ved rekkverk som partene er enige om å ta ned, er begrenset til nedtakingen (i enhetsprisene) og det angitte fratrekket, og at all oppsetting fullt ut besørges og bekostes av Statens vegvesen gjennom fagkontrakten. Vi ber om at dette bekreftes. b) Fremdrift og koordinering: Reetablering av rekkverk utføres av en tredjepart utenfor entreprenørens kontroll. Vi ber om bekreftelse på (i) at delleveransen kan overtas (jf. C4 pkt. 13) selv om rekkverk ennå ikke er reetablert av Statens vegvesens rekkverksentreprenør, (ii) at dagmulkt ikke løper for tid som skyldes venting på fagkontrakten, og (iii) at kostnader til eventuell midlertidig sikring/arbeidsvarslings i ventetiden etter at entreprenørens egne arbeider er ferdigstilt, ikke bæres av entreprenøren.

SVAR:

- a) Entreprenøren må selv dekke kostnaden om nedtaking av rekkverk, der partene blir enige om dette. I tillegg vil entreprenøren få et fratrekk i hht. Oppgitte saytser

på prosessene 22.191, 22.192 og 22.193. Kostnader for oppsetting av rekkverk utføres igjennom anne kontrakt og dekkes av Statens vegvesen.

- b) (i) Entreprenør kan be om delovertakelse når han mener at hans arbeid er ferdig, ja.
- (ii) Dagmulkt løper kun i forhold til entreprenørens forhold
- (iii) Statens vegvesen vil koordinere arbeidet slik at det blir kortest mulig ventetid på oppføring av rekkverk. Det er imidlertid viktig at det er god kommunikasjon om tidspunkt for når det er klart for oppsetting av rekkverk mellom entreprenør og Statens vegvesen. Dette slik at statens vegvesen kan få bestilt oppsetting av rekkverk til rett tidspunkt. Kostnader til sikring/ arbeidsvarsling godgjøres ikke særskilt i ventetiden.

Spørsmål 13

Tillegg til spørsmål - Nedtaking og oppsetting av rekkverk

Punkt c og d hører til spørsmålet "Nedtaking og oppsetting av rekkverk". Beklager at de ikke ble med i riktig spørsmål. c) Behovet for nedtaking vurderes i samråd med byggherren i hvert enkelt tilfelle og er ukjent på tilbudstidspunktet, samtidig som prosess 15.42 kun gjelder rekkverk som tas ned permanent. Kan oppdragsgiver oppgi anslått mengde (meter) rekkverk som forventes midlertidig nedtatt i kontraktsperioden, alternativt innføre egen enhetsprispost for midlertidig nedtaking pr. meter? d) Fratrekket er fast pr. meter uavhengig av faktisk oppsettingskostnad i fagkontrakten. Vi ber om en redegjørelse for grunnlaget for satsene kr 600,-/200,-/0,-, slik at tilbyderne kan vurdere den reelle kostnadsfordelingen.

SVAR:

- c) Det innføres ikke egen prosess for midlertidig nedtaking av rekkverk og byggherre kan heller ikke anslå mengde rekkverk som forventes midlertidig nedtatt, da dette henger sammen med entreprenørens utførelse. Det vises ellers til svar på eget spørsmål om fratrekksordningen for rekkverk.
- d) Dette er en bestemmelse som er ment å minimere risikoen for entreprenøren når han sprenger fjell langs eksisterende veg med rekkverk. Utgangspunktet er at entreprenøren er ansvarlig for alle skader som påføres av anleggsarbeidene. Entreprenør kan velge å la rekkverket stå mens han sprenger, men han er selv ansvarlig for å reparere eventuelle skader som skulle oppstå på det som følge av anleggsarbeidene. For å minimere entreprenørens risiko knyttet til dette er det lagt inn en bestemmelse hvor entreprenøren – i samråd med byggherre – kan velge å ta ned rekkverket midlertidig mens han utfører arbeidene, og det er altså kostnaden med oppsetting som til dels dekkes av Statens vegvesen – avhengig av hvor høy den aktuelle fjellskjæringen er. Prinsippet er at Statens vegvesen dekker

en større del av oppsettingen når det er høye fjellskjæringer (og sannsynligheten for skader på rekkverket vurderes størst) ved at entreprenøren får mindre fratrekk i sprengningsprosessen. Det vises til bestemmelsen (C4-16) for nærmere beskrivelse av størrelsen på de ulike fratrekke. Entreprenøren må selv dekke kostnader ved eventuell nedtaking. Oppsetting av rekkverk utføres i egen fagkontrakt og dekkes av Statens vegvesen der.

Eksempel: Dersom entreprenøren (i samråd med byggherre) anser det som hensiktsmessig å ta ned rekkverket som står langs en fjellskjæring som får konturhøyde på 3 meter (regnet fra asfalthøyden på vegbanen) vil entreprenøren få et fratrekk i oppgjøret på 600 kr/m x 100 meter = kr. 60 000,- eks. mva. Selve nedtakingen vil ikke bli dekket særskilt (må inkluderes i kontraktens enhetspriser). Alternativt kan entreprenøren velge å la rekkverket stå mens arbeidene utføres, men skulle det oppstå skader på rekkverket er han selv ansvarlig for utbedring av disse. Oppsetting av nytt rekkverk bekostes av Statens vegvesen.

Spørsmål 14

Avgrensning av ansvar for asfaltskader

Referanse: C4 pkt. 16, kulepunkt «Skader på asfalt» Entreprenøren skal bekoste lapping av «skader/hull som oppstår i vegdekket», inkludert trafikkfarlige hull uavhengig av dybde. a) Kan oppdragsgiver bekrefte at ansvaret kun omfatter skader som er forårsaket av entreprenørens egne anleggsarbeider, og ikke hull som oppstår som følge av ordinær trafikkslitasje, telehiv eller eksisterende svakheter i dekket innenfor arbeidsområdet? b) Hvordan avgrenses ansvaret i tid og areal – gjelder det kun i utførelsesperioden for den aktuelle delleveransen og innenfor arbeidsvarslingsområdet?

SVAR:

- a) Som det fremgår innledningsvis/i første avsnitt i bestemmelsen gjelder dette skader som oppstår «som følge av anleggsarbeidene».
- b) Dette gjelder i utførelsesperioden for den aktuelle delleveransen og innenfor arbeidsområdet eller der det naturlig vil kunne oppstå skader som følge av anleggsdriften.

Spørsmål 15

Heving av vegbanen – tillegget på kr 500,-/m²

Referanse: C4 pkt. 16, kulepunkt «Heving av vegbanen» a) Skal entreprenøren selv besørge og utføre asfalteringen mot tillegget på kr 500,-/m², eller bekoster og utfører

Statens vegvesen asfalteringen (slik som ved heltrekkende asfaltering)? b) Dersom entreprenøren skal utføre asfalteringen: kostnaden for mindre asfaltarbeider varierer sterkt med areal og lokasjon og vil regelmessig overstige kr 500,-/m². Vi ber om at asfaltering i disse tilfellene i stedet gjøres opp etter dokumenterte kostnader eller egen enhetsprispost, alternativt at Statens vegvesen selv besørger og bekoster asfalteringen slik som ved heltrekkende asfaltering. c) Heving av vegbanen ved sprengning nær eksisterende veg kan inntreffe selv med forsvarlig utførelse, og skyldes da grunnforhold utenfor entreprenørens kontroll. Vi ber om at det bekreftes at entreprenøren ikke bærer kostnadene ved heving som inntreffer til tross for at forsvarlige sprengningsmetoder og avtalte tiltak er benyttet, og at slike arbeider da gjøres opp etter kontraktens enhetspriser eller som regningsarbeid.

SVAR:

- a) Det er entreprenøren som selv skal besørge og utføre asfalteringen mot tillegget på kr. 500,-/m².
- b) Dette er en bestemmelse som er ment å fordele risikoen mellom entreprenør og byggherre. Utgangspunktet er at entreprenøren er ansvarlig for alle skader som påføres av anleggsarbeidene, men Statens vegvesen har valgt å gi et tillegg i oppgjør som følge av at heving av vegbanen også kan skje til tross for forsiktighet. Det gjøres derfor ingen endringer i denne bestemmelsen.
- c) Det henvises til svar på spørsmål b) ovenfor.

Spørsmål 16

Ansvar for «øvrige skader»

Referanse: C4 pkt. 16, kulepunkt «Øvrige skader» Entreprenøren er «ansvarlig for utbedring av eventuelt øvrige skader på veg og vegobjekter». Kan oppdragsgiver bekrefte at dette kun gjelder skader forårsaket av entreprenørens arbeider, og at ansvaret ikke omfatter skader forårsaket av tredjepart (f.eks. påkjørsler fra trafikanter) i anleggsperioden?

SVAR:

Som det fremgår innledningsvis/i første avsnitt i bestemmelsen i C4-16 gjelder dette skader som oppstår «som følge av anleggsarbeidene», altså omfattes ikke skader forårsaket av tredjepart av denne bestemmelsen.

Spørsmål 17

Kabler og ledninger – risiko for ukjente anlegg

Referanse: C4 pkt. 8 Entreprenøren er ansvarlig for og bekoster påvisning av kabler og ledninger, og skal selv avholde nødvendige møter med kabel-/ledningseiere. a) Hvem bærer risikoen for kabler og ledninger som ikke fremgår av kabeleienes dokumentasjon eller påvisning – herunder kostnader ved skade, stans og omlegging? b) Vil byggherren stille eksisterende ledningskartverk til rådighet for de aktuelle strekningene? c) Kontrakten inneholder prosesser for flytting/omlegging (prosess 16.3) og kabler og ledninger (prosess 44). Vi ber om bekreftelse på at all omlegging/flytting av eksisterende kabler og ledninger som er i konflikt med tiltakene, gjøres opp etter disse prosessene eller som regningsarbeid, og at risikoen for anlegg som ikke fremgår av tilgjengelig dokumentasjon ligger hos byggherren.

SVAR:

- a) Dette er byggherrens risiko, men det forutsettes at entreprenør har gjort nødvendig arbeid med å kartlegge og påvise kabler og ledninger før arbeidene settes i gang.
- b) Dette må entreprenøren selv fremskaffe.
- c) Det forutsettes at kabeletatene selv flytter/legger om selve kablen/ledningen. Fjerning/flytting av master/stolper og fundamenter samt nødvendig koordinering ifm. omleggingen dekkes av prosess 16.329.

Spørsmål 18

Grunnlagsdata for prising

Referanse: A3 pkt. 1, C4 pkt. 4 Det opplyses at det vil foreligge «noe stikningsdata» og «begrensede VIPS-data», samtidig som det ikke er fastlagt hvilke strekninger på rv. 41 og rv. 36 tiltakene skal utføres på. Foreligger det geotekniske rapporter, bergmasseregistreringer, tilstandsregistreringer eller andre grunnlagsdata for aktuelle strekninger? Vi ber om at alt tilgjengelig grunnlag gjøres tilgjengelig i KGV før tilbudsfristen, og at registrerings-/prioriteringslister deles løpende i kontraktsperioden.

SVAR:

Det foreligger ikke geotekniske rapporter, bergmasseregistreringer eller andre grunnlagsdata pr. dags dato.

Spørsmål 19

Regningsarbeid – transport og etablering

Referanse: C4 pkt. 11, C2 pkt. 27 Det betales ikke for ventetid, transport, maskinstell og reparasjon ved regningsarbeid, og timeprisene skal inkludere reell rigg og drift uten påslag etter prosess 12. a) Regningsarbeid vil kunne bestilles på spredte lokasjoner langs rv. 41 og rv. 36 i Telemark. Vi ber om at det bekreftes at transport/flytting av maskiner til og fra arbeidsstedet ved bestilt regningsarbeid honoreres særskilt (f.eks. etter medgått tid eller egen post), da timeprisene ellers måtte innkalkulere et helt ukjent oppdragsmønster og dermed bli unødig høye for oppdragsgiver. b) Bekreft at «det betales ikke for ... transport» kun gjelder intern transport/tomkjøring, ikke massetransport som inngår i arbeidet.

SVAR:

- a) Det honoreres ikke for transport/flytting av maskiner ifm. regningsarbeid.
- b) Eventuell massetransport som inngår i arbeidet honoreres etter timesats for bestilt maskin, men det betales ikke for transport/flytting av maskin som omtalt i punktet ovenfor eller for intern transport/tomkjøring.

Spørsmål 20

Dagmulkt – kumulasjon og samlet begrensning

Referanse: C4 pkt. 6, C5 pkt. 5, C2 Byggherren kan kreve dagmulkt for hver dagmulktbelagt frist som overskrides, selv om dagmulkt løper i samme tidsrom, og det kan løpe dagmulkt på flere delleveranser samtidig i tillegg til dagmulkt etter C2 (f.eks. kr 10 000,- pr. person pr. hverdag for enkelte brudd). Kan oppdragsgiver bekrefte hvilken samlet øvre begrensning som gjelder for dagmulkt i denne kontrakten, og hva begrensningen beregnes av (kontraktssum, delleveransens verdi eller annet)?

SVAR: Dagmulkt som følge av forsinkelse/overskredet ferdigstillelsesfrist, ref. C4 pkt. 6 og C5 pkt. 5 følger av kontraktens kap. C1 (NS 8406) pkt. 26.3, hvor det fremgår at entreprenørens samlede dagmulktansvar er begrenset til 10 % av kontraktssummen. Størrelsen og øvre begrensning på dagmulkter som følge av andre forhold enn forsinkelse/overskredet ferdigstillelsesfrist følger av aktuelle bestemmelser i kontrakten. Eksempelvis vil samlet ansvar etter brudd på bestemmelsen i C2 pkt. 5 være begrenset til 10 % av kontraktssummen, men dagmulkt etter denne bestemmelsen løper i tillegg til annen dagmulkt ilagt etter denne kontrakten, og det er altså ikke noen øvre begrensning totalt sett.

Spørsmål 21

Delovertakelse betinget av godkjenning

Referanse: C4 pkt. 13 Delleveranser overtas når arbeidet er ferdigstilt, arbeidsstedet ryddet, dokumentasjon oversendt og arbeidet «godkjent». a) Innen hvilken frist skal byggherren gjennomføre overtakelsesforretning og ta stilling til godkjenning etter at entreprenøren har meldt arbeidet ferdig? b) Bekreft at dagmulkt ikke løper, og at risiko og vedlikeholdsansvar går over på byggherren, i perioden fra ferdigmelding til byggherrens godkjenning foreligger, når forsinkelsen skyldes byggherrens saksbehandling.

SVAR:

- a) Det er entreprenøren som kaller inn til overtakelsesforretning for delleveranser. Byggherren tar stilling til «godkjenning» under overtakelsesforretning iht. NS 8406 pkt. 24.
- b) Som angitt i punktet ovenfor overtas arbeidet for hver delleveranse under overtakelsesforretningen som entreprenøren kaller inn til, og det er derfor opp til entreprenøren å kalle inn til overtakelsesforretning «i rimelig tid» før arbeidet for den enkelte delleveransen er ferdig.

Spørsmål 22

Timepriser – underentreprenører og ventetid

Referanse: E2, E3, C2 pkt. 27 a) Det betales ikke påslag på timeprisene i E2 ved bruk av underentreprenører. For spesialarbeider (f.eks. fjellsikring med tilkomstteknikk) vil UE-kostnaden kunne overstige E2-satsene, og entreprenøren har i tillegg administrasjonskostnader. Vi ber om at det åpnes for et administrasjonspåslag på dokumenterte UE-kostnader, tilsvarende ordningen for materialer (10 %), alternativt at det oppgis egne timepriskategorier for aktuelle spesialarbeider i E2. b) Ved ventetid som skyldes byggherrens forhold betales 50 % av maskinpris ekskl. fører og førerlønn lik mannskapssats. Bekreft at dette også gjelder når bestilt arbeid utsettes/avbrytes av byggherren etter at maskiner er fremmøtt.

SVAR:

- a) Entreprenør må ta hensyn til slike administrasjonskostnader i timeprisene, også for arbeider hvor det benyttes underentreprenører.
- b) Det betales for ventetid iht. kontraktens bestemmelse.

Spørsmål 23

Samhandlingsfasen – reisetid

Referanse: C4 pkt. 1 Tidsbruk i samhandlingsfasen avregnes etter timepriser i E2, men «kostnader til tidsbruk for reiser dekkes av den enkelte deltaker». Kan oppdragsgiver bekrefte hvor samhandlingen skal foregå, slik at reisekostnaden kan estimeres?

SVAR:

Tilbyder kan ta utgangspunkt i at samhandlingen vil foregå sentralt i Telemark, sannsynligvis i nærheten av et av de aktuelle arbeidsområdene.

Spørsmål 24

Rensk nøyaktighetsklasse 1 – omfang og avregning

Referanse: D1 prosess 21.4 og 21.41, jf. prosess 21.3 og 25 Prosess 21.41 gjelder rensk av bergoverflate i nøyaktighetsklasse 1 (fullstendig rensk). Den spesielle beskrivelsen angir at prosessen «omfatter også etablering av skråning 1:1,5 og tilbakeføring av vegetasjonsdekke som er fjernet i prosess 21.3 på denne flaten», og at berget skal renskes «inntil 4 m» utenfor prosjektert skjæringstopp, hvoretter det «etableres skråning 1:1,5 mot terreng». a) Etablering av skråning 1:1,5 og tilbakeføring av vegetasjonsdekke er løsmassearbeider, ikke rensk av berg. Vi ber om avklaring av hva som faktisk skal utføres: Gjelder kravet om skråning 1:1,5 løsmasseskråningen over prosjektert skjæringstopp? Skal berg som er rensket fullstendig (klasse 1) deretter tildekkes med vegetasjonsdekke i skråning 1:1,5? Vi ber om en beskrivelse av tiltenkt utførelse, gjerne med prinsippskisse. b) Avregning: Mengderegelen i prosess 21.4 x) angir at mengden måles som horisontalprojeksjon av prosjektert rensket bergareal. Arealet av løsmasseskråningen som skal etableres, og av vegetasjonsdekket som skal tilbakeføres, er uavhengig av rensket bergareal og avhenger av stedlige terrengforhold og løsmassemektighet som er ukjent på tilbudstidspunktet. Vi legger til grunn at etablering av skråning og tilbakeføring av vegetasjonsdekke avregnes etter egne prosesser (f.eks. prosess 25 og 74), og ber om at dette bekreftes. Alternativt ber vi om at det angis presist hvordan disse arbeidene skal måles og gjøres opp innenfor prosess 21.41. c) Standardbeskrivelsen i prosess 21.4 c) angir at bergoverflaten skal renskes til 2,0 m utenfor prosjektert skjæringstopp, mens den spesielle beskrivelsen i 21.41 c) angir «inntil 4 m». Innebærer dette at byggherren ensidig kan kreve rensk i inntil 4 m bredde innenfor samme enhetspris? Vi ber om at renskebredden fastsettes entydig, eller at bredde utover 2,0 m avregnes som egen mengde. d) Vi ber om bekreftelse på at opplasting og transport av renskede masser gjøres opp etter prosess 25, jf. prosess 21.4 a), også ved fullstendig rensk med store og varierende løsmassemengder. e) Vi ber om et konkret oppgjørseksempel: en 50 m lang bergskjæring med prosjektert skjæringstopp,

løsmassemektighet 1–2 m over toppen og rensk i 4 m bredde. Hvilke prosesser gjøres opp, med hvilke mengder og måleregler?

SVAR:

- a) Det skal ikke legges vegetasjonsdekke oppå berg som er rensket. Etablering av skråning 1:1,5 gjelder løsmasseskråningen over prosjektert skjæringstopp, og det er denne løsmasseskråningen som skal tildekkes med vegetasjonsmasser.
- b) «Ulempen» med å utføre dette arbeidet bak rensket bergareal må innkalkuleres i enhetsprisen for rensket bergareal, men selve masseflyttingen ifm. etableringen av skråningen i bakkant vil gjøres opp etter m³-pris i prosess 25.x.
- c) Entreprenør må ta utgangspunkt i at det kan kreves rensk i inntil 4 meters bredde innenfor denne prosessen.
- d) Opplasting og transport av renskede masser gjøres opp etter prosess 25 som beskrevet i prosess 21.4 også ved fullstendig rensk med store og varierende løsmassemengder.
- e) For en 50 meter lang bergskjæring med rensk i 4 meter gjøres det opp for et areal tilsvarende 4x50 meter=200 m² på prosess 21.41. Tillegget med å etablere skråning og tilbakeføre vegetasjonsdekke i bakkant skal være inkludert i m²-prisen på prosess 21.41. Selve masseflyttingen ifm. etableringen av skråningen i bakkant vil for øvrig gjøres opp etter m³-pris i prosess 25.x. Ved en løsmassemektighet på 1 meter rett bak det renskede bergarealet vil det altså bli oppgjort $(1 \times 1,5) / 2 = 0,75 \text{ m}^2 \times 50 \text{ m} = 37,5 \text{ m}^3$ på prosess 25.x for den 50 meter lange strekningen. Nøyaktig hvilken av 25-prosessene det gjøres opp etter avhenger av hvor massene skal brukes igjen.